

Nr 282

Av fru **Boman m. fl.**, om inrättande av en fullständig skiftesorganisation för Norrbottens län.

I 1953 års statsverksproposition (IX ht, s. 352) uttalade föredragande statsrådet, att starka skäl talade för ett av lantmäteristyrelsen framlagt förslag om inrättande av en särskild organisation att handha primärskiften i Norrbottens läns lappmark. Statsrådet ansåg sig dock inte kunna tillstyrka förslaget med hänsyn till den ökning av distriktsorganisationernas lantmäteripersonal, som förordats för annat ändamål. Med anledning av de otillfredsställande förhållandena föreslog emellertid jordbruksutskottet, att 50 000 kronor skulle anvisas för tillfällig personalförstärkning inom lantmäteristaten, vilket också blev riksdagens beslut. Härigenom kunde viss skiftesverksamhet bedrivas.

I 1954 års petita framförde lantmäteristyrelsen ånyo sitt förslag om en fullständig skiftesorganisation för Norrbottens län, förlagd till Kiruna. Statsrådet var inte heller nu beredd att tillstyrka detta förslag men tillstyrkte detta år ett anslag på 50 000 kronor till personalförstärkning för ifrågavarande skiftesverksamhet. Jordbruksutskottet föreslog en höjning till 100 000 kronor. Efter gemensam votering beslutade dock riksdagen att för ändamålet skulle anvisas ett belopp av 50 000 kronor.

I årets statsverksproposition föreslår departementschefen en ökning av avlöningsanslaget för lantmäteristaten med bland annat 100 000 kronor, avsedda att möjliggöra fortsatt skiftesverksamhet dels inom Norrbottens län, dels inom andra delar av landet.

Enligt vår mening är fastighetsförhållandena inom berörda områden så otillfredsställande att det kräves extra åtgärder. I Norrbottens läns lappmark, huvudsakligen inom Kiruna stad och Karesuando socken, finnes ett antal oskiftade byar med vidsträckta markinnehav. Befolkningsunderlaget i dessa byar är enligt lantmäteristyrelsen stabilt, och ungdomen synes vilja stanna kvar och finna sin utkomst i bygden. Sedan sekelskiftet, då byarnas markområden bestämdes, har privat jorddelning ägt rum i betydande utsträckning, och genom företagna köp, byte och sämjedelning inom och mellan jordregisterenheterna har fastighetsbildningen kommit att förete djupgående brister och oklarheter. Enda möjligheten att råda bot på de nuvarande missförhållandena torde vara att genomföra laga skifte. För att befärja den vidare utvecklingen av näringslivet i orten synes det angeläget att dessa skiften snabbt kommer till stånd.

Även om en viss förstärkning av skiftespersonalen kunnat ske genom att riksdagen beviljat ett speciellt anslag härför, torde det ta åtskilliga år innan skiftena genomförts. Enligt lantmäteristyrelsen motsvarade balansen av ineliggande arbeten vid årsskiftet 1953/54 158 lantmätarmånader, 342 teknikermånader och 95 kontorsbiträdesmånader. Med nuvarande personal skulle det ta mer än tio år att klara av arbetsbalansen. Det synes vara otillräckligt att även i fortsättningen endast anvisa ett visst belopp för ändamålet när verkliga resultat kan ernås endast genom en särskild skiftesorganisation.

Ett bifall till lantmäteristyrelsens här ifrågavarande förslag skulle draga en årlig kostnad av 100 716 kronor. Då en utbyggnad av skiftesorganisationen betyder en inbesparing dels av nu utgående 50 000 kronor till personalförstärkning, dels av en betydande del av departementschefens i statsverkspropositionen föreslagna förstärkning av anslaget, torde angelägenheten av sparsamhet med statsutgifterna inte behöva utgöra något hinder för ett bifall till lantmäteristyrelsens förslag om en fullständig skiftesorganisation för Norrbottens län. Då denna enligt vår uppfattning är av så synnerlig betydelse, förefaller det oss rimligt att av den nu föreslagna ökningen å 100 000 kronor ett belopp av 50 716 kronor jämte det särskilt för Norrbottens län avsedda beloppet å 50 000 kronor får användas för nämnda fullständiga skiftesorganisation.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen vid behandling av punkt 199 under nionde huvudtiteln, Lantmäteristyrelsen: Avlöningar måtte besluta att av i förevarande avlöningsanslag ett belopp av 100 716 kronor må användas för inrättande av en fullständig skiftesorganisation för Norrbottens län.

Stockholm den 26 januari 1955

Märta Boman
Hedenäset

Harald Larsson

Einar Hægglom

J. O. Gavelin
